

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΤΑΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
'Απὸ τῆς 1 'Ιανουαρίου ἕως 1 'Ιουλίου
'Ἐσωτερικοῦ 8ρ. 8.—'Ἐξωτερικοῦ 4ρ. χρ. 8.ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

Γραφεῖα «'Αναπλάσεως» καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου ὁδοῦ Φλέσσα, ἀριθ. 5, πλησίον τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Ενδιαφέρουσαι πληροφορίες περὶ τοῦ ἐν 'Ελλάδι Μασσονισμοῦ.
—Σημειώσεις περὶ φυλακῶν, ὑπὸ Τιμοθ. 'Αναστασίου.—'Εὐαγγελι-
κὸν Κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη· Χαρακτηρισμοὶ τῶν ἡθι-
γῶν τῆς φύσεως.—Παύλου Ζανέ. Τὰ τελειὰ αἶτια (κατὰ μετά-
φρασιν Νικ. Ι. Γαλαίου).—'Ἡ συγκινητικὴ ἱστορία, ὑπὸ Π. Κ.
Γκοργιάννη, διακόνου τῆς ἐν Γαλατῖα 'Ελληνικῆς Κοινότητος.—
Νέα περὶ μορφώσεως τοῦ Κλήρου γυνή, ὑπὸ ἑδωμνηχοντούτσους πνευ-
ματικοῦ.—'Απόστολος καὶ εὐαγγέλιον.—Κήρυγμα «'Αναπλάσεως».

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΜΑΣΣΟΝΙΣΜΟΥ

Φίλος δημοσιογράφος ἠθέλησε νὰ μὲ πείσῃ, ὅτι δὲν ἀξι-
ζει τὸν κόπον νὰ πολυμῇ τις τὸν ἐν 'Ελλάδι μασσονισμόν.
Τὸν παρεκάλεσα λοιπὸν νὰ μοι ἐκθέσῃ τοῦς λόγους, καὶ
εὐχεστέθη νὰ μοι ἀπαντήσῃ ὡς ἑξῆς·

—Οἱ ἐν 'Ελλάδι μασσόνιοι, μοι εἶπε, δὲν ἀποτελοῦν
σωματεῖα γενικῶν ἀρχῶν καὶ σκοπῶν. Εἶνε ἀπλῶς
ἐνώσεις προσώπων, ἀγόμεναι ὑπὸ προσωπικῶν ἐπιτηρίων καὶ
ἐπιδιώκουσαι προσωπικὰ τέλη. Προσποιούμενοι τὸν φιλελευ-
θερον καὶ τὸν ἀνεξάρτητον, εἶνε ἐις τούτοις ἄνθρωποι κενοὶ
καὶ ματαιόδοχοι, οἱ ὅποιοι ψοροῦν διὰ τίτλους. Αἱ μασσο-
καὶ λοιπὸν ἐταιρίαι ἱκανοποιοῦν ἢ δύνανται νὰ ἱκανοποιή-
σουν τὴν ματαιότητα αὐτήν, καὶ τοῦτο εἶνε μία αἰτία τῆς
ἐν 'Ελλάδι λειτουργίας μασσονικῶν στοῶν. Αὐτὸ ὅσον ἀφορᾷ
τοῦς μᾶλλον κούφους, ἀλλ' εἶνε καὶ ἄλλοι θετικώτεροι καὶ
πρικτικώτεροι. Αὐτοῦς δὲ δὲν τοῦς ἐλκύουν οἱ τίτλοι, ἀλλὰ
τὸ ταμεῖον καὶ τὰ εὐεργετήματα αὐτοῦ. Διότι αἱ εἰσπράξεις
τῶν μασσονικῶν ἐταιριῶν κατὰ κανόνα ληληλατοῦνται καὶ
κλέπτονται.

Καὶ ὁ φίλος δημοσιογράφος ἐμειδίσει ἐδῶ καλοκαγάρως,
προσέθεσε δὲ·

—'Αλλως τε οἱ συνεχίζοντες τὰς ἐν 'Ελλάδι μασσονι-

κὰς ἐταιρίας δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ μιμῶνται τὸ
πρότυπον τοῦ πρώτου αὐτῶν ἐν Πειραιεὶ ἱδρυτοῦ. Νέος τότε
καὶ ἐγώ, ἐπέσθην νὰ συμμετάσχω διαθεδικῶς, ὅτι θὰ εἰρ-
γαζόμεθα ὑπὲρ ἀρχῶν καὶ σκοπῶν μεγάλων καὶ εὐγενῶν.
'Αλλὰ μετὰ τινὰς συνεδριάσεις γελοίας καὶ ἀνεμόλους, ἀπε-
καλύφθη ὅτι ὁ μέγας ἡμῶν διδάσκαλος εἶχε κρίνει
πρέπον νὰ χρησιμοποίησῃ ὑπὲρ τοῦ ἐκτουτοῦ του ὅλας τὰς κα-
ταβολὰς μας· ἐν ἄλλοις λόγοις τὰς ἐκλεψε· τὸν κατεζή-
τήσαμεν· ἐκρύπτετο· ἐπὶ τέλους τὸν εἶδα καθ' ὁδόν, καὶ μὲ
ἠνάγκασε νὰ τὸν κυνηγήσω μὲ τὸ βεβόλβερ· ἀλλὰ τὰ χρήματα
εἶχον φθγῶθῃ, καὶ εἰς τοῦτο κατέληξεν αἱ φιλόανθρωποι καὶ
φιλελεύθεροι ἐπαγγελίαι τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Σ. αὐῆς μας. Καὶ
τὸ παράδειγμά του ἀπέτελεσε τὴν ἱερὰν παράδοσιν τῶν ἄλ-
λων ἐν 'Ελλάδι μασσονικῶν Στοῶν, καὶ σήμερον δὲ αὕτη
δεσποεὶ καὶ κυριαρχεῖ. 'Αν πολέμηται ἡ θρησκεία ἀπὸ τοῦς
μασσόνοισι, δὲν γνωρίζω· γνωρίζω ὅμως ὅτι πολεμεῖται καὶ
καταπατεῖται ὁ δεκάλογος εἰς τὴν ὁδόσιν αὐτοῦ ἐντολήν,
τὴν ἐπιτίσισιαν, οὐ κλέψεις. 'Τὸ αὐτὸ δηλαδὴ τῆς ἐντολῆς
ταύτης εἶνε ἀνυπόστατον διὰ τοῦς διοικοῦντας τὰς μασσο-
νικὰς ἐταιρίας, οἵτινες ἀνεχινώτατος, κλέψεις, καὶ ἐν εὐ-
λαθείᾳ κα' μετὰ ζήλου ἐφειρόμενοι τὸ βῆμα τοῦτο. 'Ἐγ-
γεῦθεν, φίλε μου, πολλοὶ μὲν γίνονται μασσόνιοι ἐν 'Αθή-
ναις, ἀλλ' ὀλίγοιτοι παραμένουσι τοιοῦτοι. 'Αμα ὡς ἀντι-
ληφθῶσιν ἐκ τοῦ συνεγχεῖς τὴν τῶσιν ἀθλιότητα, ἀπογοη-
τεῖσθαι καὶ ἀποσύρονται. Οὕτω, εἰς τὸν τίπον αὐτόν, ὅπως
ὅλα εἶνε βίβλινιμένα καὶ διεφθαρμένα, βεβίλευμένη καὶ διε-
φθαρμένη εἶνε καὶ ἡ μασсонία. Καὶ ἰδοὺ διὰ τί σὰς λέγω ὅτι
δὲν ἤξιζεν ὁ θ' ἱερὸς ὁ ἐγεθὲς ἐν Πίστρεϊς διὰ τὰ μασσο-
νικά, φρονῶ δέ, ὅτι καὶ σὺ δύνασαι νὰ χρησιμοποίησας κα-
λῆτερον τὰ χαρίσματά σου, ἀφήνων τοῦς μασσόνους νὰ χα-
ρῶνται τοῦς τίτλους των καὶ νὰ ὑπηρετοῦν τὴν φιλάνθρω-
πίαν διὰ νέας ὁδούς καὶ πρωτοτύπου μεθόδου, ἀμιλλώμενοι
δηλαδὴ ποῖος νὰ κλέψῃ πλεῖονα.»

Πλὴν ἡ συναγάγη τὰ συμπεράσματά μου ἐκ τῶν πρὸς με
ἐποκαλύψεων τούτων τοῦ πολυμαθοῦς δημοσιογράφου, εὐ-
σέβομαι τὴν εὐκρίνειαν καὶ τὴν καλὴν πίστιν, ἧς μοι ἐπι-

τραπή νὰ προσθέτω καὶ τινὰς ἰδικὰς μου παρατηρήσεις, αἱ-
τινες σημαντικῶς θὰ διευκολύνωσιν ἀκριβοδικαίαν κρίσιν περὶ
τοῦ ἐν Ἑλλάδι μασσονισμοῦ.

Πρὸ τριετίας ἐκλήθην εἰς δαίπνον ὑπὸ φίλου, διακρινο-
μένου διὰ τὸν διάπυρον πόθον του πρὸς κατίσχυσιν χρηστο-
τέρων ἀρχῶν ἐν τῇ πολιτικῇ τῆς χώρας μας. Κατὰ τὰ ἐπι-
δόρπια ἡ σύζυγός του μοι ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην της
διὰ τὸ ὅτι μία ἐμιλία μου συνετέλεσε νὰ φέρῃ τὸν ἄνδρα της
πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἐξομολόγησιν.

Ὁ φίλος, Γ. Α. — εὖτως ἔχουν τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ
ὀνοματεπωνύμου τούτου — με προσέβλεψε, καὶ με σύνηνον τὸ
ἦθος μοι εἶπεν·

— Ἀληθεῖα, ἀγαπητέ μου, σ' εὐχαριστῶ.

Εἰς τὴν ἐκδήλωσίν του ταύτην ἡ σύζυγός του ἐφάνη λαμ-
βάνουσα σπουδαίαν τινὰ ἀπόδρασιν. Καὶ με ὕψος φοβισμένον,
ἀρῶ περιέβλεψε τριγύρω, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἡ ὑπερέτρια
δὲν ἦκουε, καὶ με φωνὴν χαμηλὴν, εἰς τὴν ὁποίαν διακρίνεται
ἄρατος τις θαύσις, θαρροῦτα εἰς τὴν ἡγάπην μου πρὸς τὸν
σύζυγόν της, μοι λέγει·

— Πές του, συμβούλευσέ τον νὰ ἔλθῃ στοῦ Θεοῦ τὸν
δρόμον.

Πρὶν ἢ ἐγὼ προφθάσω νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴν κατάπληξιν,
ἣν ἤρξισαν νὰ μοι διεγείρουν οἱ λόγοι της, ἐκείνη προσέθεσε
μὲ τόνον βαθείας πένθιμον, εἰς τὴν ἡκούετο ἀπὸ τοῦ χώρου
τῶν τέφρων·

— Τὸν ἔλαμν . . . μισθόνον !

Δὲν ἠδυνήθην νὰ συγκρατήσω σκίρτημα ἐκπληξέως καὶ
φρίκης, τοῦτο δὲ δὲν διέλαθε τὸν φίλον μου.

— Ἐχέτε δίκαιον, μοι εἶπεν· ἀπὸ ἐμὲ δὲν τὸ ἐπερίμενες.
Ἄλλ' ἄκουσε· με ἠπάτησαν. Μοῦ παρέστησαν ὅτι οἱ περὶ
μασσονίας φόβοι εἶνε προλήψεις, ὅτι οὐδὲν τὸ ἀθέμιτον ἔχει,
ὅτι δὲ μεταξὺ τῶν ἐταίρων της ἐγίνετο σπουδαία σκέψις διὰ
νὰ ἐργασθῶν κατὰ τῶν ὁρίων τῶν πολιτικῶν κομμάτων
καὶ ἀποκαταστήσουσι τοῦ νόμου τὴν ἰσχύον. Μοῦ προσέφεραν
δηλαδὴ τὸ κατάλληλον δι' ἐμὰ δόλωμα, καὶ — ἐντρέπομαι
καὶ λυποῦμαι ἅμα πού σοῦ τὸ λέγω — με συνέλαβον.

Τῷ εἶπα τότε ὅ,τι μοι ὑπεγγόρευεν ἡ πίστις μου εἰς τὸν
Χριστόν καὶ ἡ πρὸς αὐτόν τοι ἰδίον ἀγάπη μου, δὲν ἔλειψα
δὲ νὰ τὸν συμβουλεύσω ὅπως διαρρήξῃ πάντα μετὰ τὴν σκό-
τιον ἐταιρίαν δεσμὸν. Μοῦ τὸ ὑπεσχέθη. Ἄλλ' ὅτε ἠθέλησα
νὰ ἀποσπάσω διαστροφάς τινὰς περὶ αὐτῆς καὶ τῶν διοι-
κούτων αὐτήν, ἠρτίσθη νὰ μοι εἴπῃ· ἀέφθετα· εἶνε βα-
ρυνόμεναι.

Μετὰ μῆνας τινὰς ἤμην εἰς τὸ κατάστημα ἄλλου φίλου,
μεθ' οὗ συνειργάσθην ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ κατὰ τὸν ἀγῶνα
τοῦ Ἀντιεξαρτήτου Ἐκκλησιαστικοῦ Κέντρου ἐν ἔτει 1895.
Ἀκολούθως εἰσηλθὼν καὶ ὁ κ. Σ. Β. συγγραφεὺς πολυτίμου
βιβλίου περὶ τῆς ἀθλιότητος τῶν ἐν Ἑλλάδι πραγμάτων καὶ
τῆς ἀνορθώσεως αὐτῶν. Ἡ συζήτησις ἐστράφη περὶ τὰ μέσα,
δι' ὧν ἡδύνατο ν' ἀρχίσῃ σοβαρά τις ἐργασία πρὸς διαφώ-
τισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ δημιουργίαν κρείσσανος πολιτι-
κοῦ βίου, ἐμείναμεν δὲ σύμφωνοι εἰς τὸ ὅτι ἡ φιλοπρωτία
καὶ ὁ ἐγωισμὸς καθιστῶσι παρ' ἡμῶν σχεδὸν ἀδύνατον τὴν

σὺμπραξιν πρὸς τοιαύτην ἐργασίαν· ὅτε ὁ κ. Σ. Β. προσλα-
βὼν παρκατακτικὸν ὕψος, εἶπε τὰ ἑξῆς·

— Φαντασθῆτε ποία εἶνε ἡ θέσις τοῦ ζητούντος ἐν Ἑλ-
λάδι εὐλακρινεῖς πολιτικούς συνεργάτας, ἀφ' οὗ ἐγὼ πού νομί-
ζετε ὅτι κατὰ τὸν δὲ νὰ τοὺς ζητήσω ; Εἰς τὴν Μασσονίαν.
Ἐν Εὐρώπῃ δὲν κατώρθωσαν νὰ με προσελκύσουν, καὶ ἐγὼ
μόνος μου ἐπῆγα πρὸς αὐτούς. Διότι μοῦ εἶπαν εἰκεῖ ὅτι
εὐρὺς τοὺς δεῖνα καὶ δεῖνα, καὶ ἡ Σισία των εἶνε τὸ μόνον
ἰδοσ, εἰς τὸ ὁποῖον δύνασαι νὰ εὐρὺς συμπράκτορας πρὸς
τὸν εὐγενῆ σκοπὸν σου». Περὶ πλανήθην ἀπὸ τὴν διάπυρον
πίθον μου καὶ εἰσηλθὼν εἰς τὴν Σισίαν. Ἄλλὰ — καὶ ἐγὼ
ἐπέτεινε τοὺς γάλλους του — οἱ ἄνθρωποι αὗτοι εἶνε κομμοῖ
τοῦ εὐτελεστέρου εἶδους. Δὲν ἐπέμεινα νὰ εἰσδύσω εἰς τὰ
ἀπόρητά των, εἴτε τὸ ἠθέλησα· διότι τοὺς ἀνιελήφην
ἀμέσως τὸς γελώλους καὶ τὸς γυναικῶν ἀπὸ κοσμιότητος
τρόπων καὶ εὐγένειας σκοπῶν, ὥστε ᾤκτειρα καὶ αὐτούς καὶ
τὸν ἐκτόν μου, καὶ τοὺς ἀφῆκα διὰ πάντα».

Ἐπειτα, μετὰ ὀλίγους βηματισμούς, μοι εἶπα·

— Σοῦ ὁμολογῶ ὅτι μόνη ἐργασία ὑπὲρ τοῦ τόπου αὐτοῦ,
ἡ ὁποία ἀξίζει τὸν κόπον, εἶνε ἡ ἰδική σας. Θὰ βραδύνῃ
ἴσως νὰ ἀποφῇ τοὺς καρπούς της κατὰ τὸν τρόπον αἰσθητόν,
ἀλλὰ θὰ τοὺς φέρῃ. Χρειαζόμεθα πνεύματα με γενικωτέρως
καὶ ἀδωλωτέρως βλέψεις, χαρακτηρὰς ἀγνούς, ἀπηλλαγμέ-
νους ἀπὸ ἰδιοτελείαν, καὶ τὴν δημιουργίαν αὐτὴν θὰ τὴν
κάμετε σῆς μετὰ τὰς περιοδείας καὶ τὰς κηρύγματά σας.
Πρὶν μεταρρυθμισθῶν νόμοι, πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῶν
ἄνθρωποι, εἰς βελθὸν τοῦλάχιστον καθ' ἑαυτὸν δύναται
τὸ νὰ συμπτύσσῃ ἐν καθρότῃ προθέσεων καὶ ἐν ἀγνῇ
τητι σκοπῶν· καὶ ὁ κληρὸς αὐτὸς ἀνήκει πρωτίστως εἰς τὴν
Σύλλογον σας καὶ τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ.

Ἐπιφυλάσσομαι, ἀναγνώσται, εἰς τὸ ἐπόμενον νὰ σοὶ
ἐκθέσω μέρος τῶν συμπερασμάτων μου περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι
Μασσονισμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΩΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Φόβος καὶ τρόμος καταλαμβάνει τοὺς Ἕλληνας διότι εἰς
τὸν νέον λ. χ. κόσμον συνέβη κρούσμη πανώλους. Τὰ ἰα-
τροσυμβόλια εἰς κίνησιν, διότι ἡσούθη, ὅτι εἰς τὸν Ὀλεοντὶ
κοιλιανὸς ὑπέστη τις ἐνοχλήσεις. — Εὐλογος καὶ σπουδαίω-
τίτη ἡ διὰ τοῦτο σπουδὴ καὶ μέριμνα. Ἄλλὰ διατὶ τίς
ἀφοβία καὶ ἀφροντία περὶ τοσούτων χιλιάδων προδύλων
καὶ ἀναντιρρήτως τὴν ἐγκληματικὴν πανόλη νοσοῦντων ;

Τί ἐπιφοδότερον καὶ ἐπικινδυνότερον ; ὁ τοῦ σώματος ἡ
τῆς ψυχῆς θάνατος ; Ὅταν οἱ φονεῖς πολλαπλασιάζωνται, οἱ
βιασταὶ πληθύνωνται καὶ οἱ κλέπται ἐπιστημονικώτεροι γί-
νονται, τοῦτο δὲν εἶνε πανώλης, ἀπέναντι τῆς ὁποίας πάν-
τες εἰς κίνδυνον εἶνε ἐκτεθειμένοι καὶ οὐδεὶς ἐν ἀσφαλεῖ
εὐρίσκειτο ;

Πῶς θὰ δυνηθῶμεν νὰ ὑγιαίνωμεν κοινωνικῶς καὶ προ-

δυσώμεν ἔθνικῶς, ἐὰν τὸ κακὸν εἰς τὸν βίον αὐτοῦ δὲν
πολεμήσωμεν ;

Ἡ ἀπολογία αἰτίας τοῦ ἐγκλήματος· ναί. Ἡ ἀθησακεία
αἰτία τοῦ ἐγκλήματος· ναί. Ἄλλὰ διατὶ δὲν ἐννοεῖται ἡ κόμη,
οἱ ὑπὲρ πάντα ταῦτα αἰτία τῆς ἀνημέρας αὐξήσεως τοῦ ἐγ-
κλήματος εἶνε ἡ λύμη τῶν φυλακῶν ; Εἰς ἐγκληματίας ἐγ-
καταλειπόμενος εἰς τὸ τῆς ἀθησακείας καὶ τῆς κακοηθείας
σκότος καὶ διευθυνόμενος ὑπὸ τῶν κακοῦργων τάσεων καὶ
ὁρμῶν, εἴτε ἐν φυλακῇ εἴτε ἐν τῇ κοινωνίᾳ εὐρίσκειται, δια-
φθείρει καὶ βλάπτει πάντας τοὺς μεθ' οὗ συναναστρέφεται
καὶ πρὸς οὗς σχετίζεται, μεταδίδων τὸ ἴδιον νόσημα καὶ ἐπι-
θυμολογῶν καθ' ὅν δύναται τρόπον πᾶν β,τι ἔχει ἱερὸν καὶ
τιμολογῶν ὁ πλῆσιόν του.

Τὸ ζήτημα τῆς ἠθικῆς ἐπανορθώσεως τῶν ἐγκληματιῶν,
ἢ αὐτῶν εἰς αὐτοὺς καὶ ἀκλινῶν εἰς τὴν κοινωνίαν
γένονται, εἶνε ζήτημα καταπονήσεως καὶ καταθλίψεως τῆς
εἰς τὸ κακὸν εὐθισμένης καὶ σπριγώσης σαρκός, καὶ ζήτημα
ἠθικῆς τροφῆς τῆς ψυχῆς των, τῆς νενεκρωμένης ἐνεκα ἀτρο-
φίας ὁρησκειτικῆς καὶ ἠθικῆς. — Τὸ πρῶτον κατορθοῦται διὰ
τῆς ἐργασίας τῆς συστηματικῆς, τὸ δεύτερον διὰ τῆς ὁρη-
σκειτικῆς διδασκαλίας. Ἄνευ τῆς ἐργασίας δὲν δύναται ἐπὶ
πάντων ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐπιδράσῃ ἡ ὁρησκεια, καὶ ἄνευ
ταύτης δὲν δύναται νὰ ἐξημερώσῃ καὶ νὰ ἠθικοποιήσῃ ἡ
ἐργασία.

Ἡ διοικοῦσα ἐκκλησία, δηλ. οἱ ἐπίσκοποι, καὶ ἡ πολιτεία,
ἢ οἱ Κυβερνήσεις, εἰς τὴν ἐπιτελεσθὶν τὸς στοιχειώδους πρὸς
τὴν πατρίδα μας καθήκοντος φρονῶν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται πλέον
νὰ δειλιῶσι καὶ νὰ κατέχωνται ὑπὸ ὄγκου καὶ ἐφεκτικότητος,
ἐκ φόβου μὴ αἱ δυνάμεις δὲν ἔρξουσιν καὶ τὰ μέσα ἑλλείπωσι.

Ἐν καιρῷ ἀμύνης τῆς αὐτοῦ ζωῆς ἡ τῆς τιμῆς εὐρίσκει-
μένους τις ἀντιπαλεῖ καὶ ἀντεπιτίθεται πρὸς τὸν ἐχθρόν με
δ,τι ἔχει καὶ δὲν ἔχει. Εἶνε ἐκτὸς πάσης ἀντιλογίας ὅτι ἡ
περὶ τοῦ σωφρονισμοῦ τῶν ἐγκληματιῶν σπουδαία καὶ πραγ-
ματικὴ μέριμνα τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας εἶνε ὁμινα
ὑπὲρ ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας τῶν Θεῶ καὶ τοῖς νόμοις
πειθαρχούντων πολιτῶν. — Ἡ δὲ ἐγκατάλειψις τῶν ἐγκλη-
ματιῶν εἰς τὰς ἰδίας διαθέσεις καὶ ὁρμὰς εἶνε ἐξοπλισμὸς
αὐτῶν εἰς τὸ νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἰσχυρότερον τὸ ὀλέθριον
ἔργον των ἐν τῇ πωρώσει των, συναπολλύμενοι μετὰ τῶν
ἀδύων θυμάτων των.

Δὲν λέγομεν, ὅτι ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Ἐκκλησία θέλουσι νὰ
ἐξοπλίσωσι τοὺς ἐγκληματίας καὶ θαρραλεωτέρους εἰς τὸ ἔργον
των νὰ ἀσκήσωσιν αὐτοὺς, ἀπαγε ! ἀλλὰ ὑποστηρίζομεν, ὅτι
μὴ ἀμυνόμενοι ὑπὲρ τῶν μαστιζομένων ὑπὸ τοῦ ἐγκλήματος
κοινωνιῶν γίνονται ἀκουσίως ὑπαίτιοι νὰ διαπράττῃται β,τι
ἀποτρόχαιον καὶ ὀλέθριον ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῶν θεωροῦσιν.

Ἰσως ἀντιλέξῃ τις· Καὶ πῶς δὲν ὑπεραμύνεται τῶν κοι-
νωνιῶν ἡ Πολιτεία, ἀφ' οὗ δικαστήρια καὶ φυλακὰς ἔχει ;

Ἐχομεν νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἐρω-
τῶντες καὶ ἡμεῖς· Καὶ πῶς ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Βασι-
λεῖου λειτουργοῦντα τὰ δικαστήρια καὶ αἱ φυλακαὶ καὶ φρι-
κωδὺς καταθλίβουσιν τοὺς ἐγκληματίας δὲν ἀπέφερον τὴν
ἐλάττωσιν τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλὰ ἀσμεῖρα ἢ αὐξήσις

αὐτοῦ, καθόλου ἐννοουμένου, θεραπεία ἀποδεικνύεται ;

Ἐκατὸν ἐνανήκοντα παιδία περιέχει πάντοτε τὸ Ἀθε-
ρώφειον, διότι τόσα μόνον χωρεῖ. Δὲν εἰςέωρα δὲ αὐτὴν τὴν
στιγμὴν νὰ πληροφωρήσῃ πῶς εἶνε ἐκαῖνα, τὰ ὅποια δὲν
χωρεῖ, καὶ τὰ ὅποια διὰ τοῦτο μένουσιν ἐκφυλιζόμενα ἐν ταῖς
λοιπῶς τοῦ κράτους φυλακαῖς.

Ἄλλὰ ἀσφαλῶς δύναμαι νὰ εἴπω, ὅτι εἰς 50 ὁ ἀνέγκων-
ται τὰ μὴ χωροῦντα εἰς τὸ Ἀθερώφειον. — Λοιπὸν ἔχομεν
περίπου 250 παιδία ἐγκληματίας ἡλικίας 11—18 ἢ 19
εἰσῶν.

Τί σημαίνει τοῦτο εἰς κράτος 2 1)2 ἑκατομμυρίων ; εἰς
πολὴν σῆψιν ἐγκληματικὴν ἀναλογεῖ ; Καὶ διὰ τίνος θὰ κα-
τορθωθῇ ὁ καθαρισμὸς ἀπὸ τῆς σήψεως ταύτης καὶ ἡ ἐξυγι-
ανισίς τῶν κοινωνιῶν, ἀφ' οὗ ἡ ἀνεπίκρισις τῶν δικαστηρίων
καὶ τῶν φυλακῶν, ὡς ἔχρυσι, τὸς τρανῶς ἀποδοειγμέ-
νη εἶνε ;

Διὰ τίνος ἄλλου παρὰ διὰ τῆς ἠθικῆς ἐπανορθώσεως τῶν
ἐγκληματιῶν, ὡς εἵπομεν, διὰ τοῦ μέσου τῆς καταθλιπτι-
κῆς ἐργασίας καὶ τῆς φωτιστικῆς διδασκαλίας, ἢ νὰ μὴ οὔτοι
σαμπρότεροι ἐξερχόμενοι τῶν φυλακῶν εἰς β,τι πλείστους τὸ
ἴδιον νόσημα μεταδίδωσι ;

Διὰ τίνος ἄλλου παρὰ διὰ τοῦ γενικοῦ φωτισμοῦ τοῦ λαοῦ
καὶ διὰ τῆς λειτουργίας ποινικῆς δικαιοσύνης αὐστηροτάτης
καὶ ἀμειλίχου ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτῆς ;

Ἰδοὺ διατὶ εἵπομεν ὅτι ἀκουσίως ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ πολι-
τεία ἐξοπλίζουσι τοὺς ἐγκληματίας μὴ προβαίνουσιν εἰς
πραγματικὴν περὶ αὐτῶν φροντίδα.

Ἄ πλέον ! πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ὅτι εἶνε γαλοῖα πρόληψις
ἡ γνώμη, καθ' ἣν ὁ ἐγκληματίας βλάπτει καὶ ἀτιμίζει μό-
νον ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του.

Ὅχι ! ὅχι ! Ὁ ἐγκληματίας εἶνε ὀλεθρὸς καὶ ἀδοξία
καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ εἰς τὸ ἔθνος
καθ' ὅλου.

Πρέπει οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, μά-
λιστα τῆς Θεολογικῆς, νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι εἶνε τιμὴ των
νὰ προσέξωσιν εἰς τὸν ἐν ἀτιμίᾳ κατακειμένον ἐγκληματίαν
καὶ νὰ φροτίσωσι περὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ.

Εἶνε πολὺ θλιβερόν διότι καὶ οὔτοι φκίνονται ἐν τῇ περὶ
τῶν ἐγκληματιῶν ἀδιαφορίᾳ των συμμεριζόμενοι τὸ κοινὸν
περὶ αὐτῶν φρόνημα.

Κοινῶς οἱ ἐγκληματίας παρ' ἡμῶν θεωροῦνται ὡς ἄνθρω-
ποι τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς ἀτιμίας, καὶ ὡς τοιοῦτοι ἄξιοι ἀ-
ποτροπιασμοῦ καὶ περιφρονήσεως. — Οὐδὲν τοῦτου ἀπανθρω-
πότερον καὶ σκληρότερον.

Διὰ τίνος ἠτιμίσθη καὶ ἐθυσίασθη ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς ;
οὐχὶ διὰ τοὺς ἐν ἀτιμίᾳ ; Καὶ τίνες εἶνε ἄνθρωποι τοῦ πο-
λιτισμοῦ καὶ τῆς τιμῆς, παρὰ οἱ φροντίζοντες περὶ τῆς ἀγνό-
τητος τῶν κοινωνικῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐ-
ξαργάται ἡ εὐμερία τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν
κοινωνιῶν ;

Θέλετε λοιπὸν νὰ εἰσθε ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς οἱ εὐερ-
γετικώτεροι καὶ οἱ τιμιώτεροι ; Φροντίσατε νὰ κάμητε τοὺς
ἀτίμους τιμίους. Θέλετε νὰ ἴδῃτε τοὺς τιμιωτάτους ; Ἰδετε

τούς περί τῶν ἐγκλημάτων ἐν ἀφερομένους καὶ φρονιζόντας. Θέλετε νὰ ἴζητε τοὺς γνησίους τοῦ Ἰησοῦ μαθητάς; ἴδετε τοὺς συμπαθόντας πρὸς τοὺς ἐγκληματίας καὶ περὶ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν μεριμνῶντας. Θέλετε νὰ γνωρίσητε, ἐάν ἔθνος τι ἔχει πολιτισμόν; ἐξετάσατε καὶ μάθετε ποῖον εἶνε τὸ παθητικὸν του εἰς ἐγκληματίας.

Τιμοθ. Ἀναστασίου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί,

Ἡ ἀλήθεια τῆς χριστιανικῆς Πίστεως μετὰ τὴν νίκην καὶ τὸν θρίαμβον αὐτῆς κατὰ τῆς ὑλιστικῆς βίας, τοῦ πυρός καὶ τοῦ αἵματος, ἐπολέμησεν ἐπὶ υπερδυσχελεῖς αἰῶνας κατὰ τῶν ἰσχυρῶν αὐτῆς ἐπιβούλων ἐχθρῶν, τῶν διαφόρων βλασφημῶν αἰρετικῶν, τοὺς ὁποίους ἀλληλοδιαδόχως ἐκάθην διὰ τῆς μαχαίρας τοῦ Πνεύματος αἱ ἐπὶ αἰῶνα οἰκουμηνικαὶ Σύνοδοι, ὡς τὸ πανάγιον Πνεῦμα διὰ στόματος τοῦ Σολομῶντος ὀνομάζει ἐπὶ στύλους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστὶν ῥιχθὴ εἰς αἰῶνα τὸν ἕκαστον τὸ χριστιανικὸν οἰκοδόμημα ἐν τῇ ἐνότητι τῆς ἀκηράτου Πίστεως. α' Ἡ σοφία, λέγει, ὑποδόμησεν οἶκον καὶ ἐπλήρῃσεν αὐτὸν ἐπιστάταις. (1)

Ἡ μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία, ἐορτάζουσα τὴν προσεχῇ Κυριακὴν τὴν μνήμην τῶν θεοφόρων Πατέρων τῆς ἐκκλησίας οἰκουμένης Συνόδου τῆς ἀντιπροσώπου τῆς συνοδικῆς καὶ τὰ παράλογα φρονήματα τῶν εἰκονοματικῶν ἀναγινώσκει τὰ ἀρμόζοντα εὐαγγελικὰ λόγια εἰς τοὺς ὑπερλάμπρους χαρακτῆρας τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ πόντων ἐν γενεῇ τῶν κηρύκων καὶ ὁδηγῶν τῆς χριστιανικῆς Πίστεως.

Ὁ Σωτὴρ ὀνομάζει τοὺς μαθητάς αὐτοῦ τοὺς τοῦ κόσμου· αὐτοὶ εἰσὶν, λέγει, τὸ φῶς τοῦ κόσμου. (2) ἐν προηγουμένῳ στίχῳ ὀνόμασεν αὐτοὺς ἀλάς τῆς γῆς. (3) ἐξ ὧν προκαλοῦνται οἱ φιλοδοξοῦντες τοιαύτας θέσεις διαδόχων τῶν Ἀποστόλων καὶ διδασκάλων τῆς Πίστεως νὰ μεταστήσωσι τοὺς χαρακτηρισμοὺς τῶν καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀφομοιωθῶσιν. Ὅπως τὸ ἄλλο διὰ τὴν προφυλάττει τὰ ἄλλα σώματα ἀπὸ τῆς σήψης καὶ νὰ καθιστῇ τὰ φεγγατὰ εὐγευστά, εἶνε ἀνάγκη νὰ ᾖ αὐτὸ πρῶτον καθαρὸν καὶ ἀσηπτον, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ὁδηγὸς τῆς Πίστεως πρέπει νὰ ᾖ ἁγνὸς καὶ καθαρὸς πικρὸς ῥύπου καὶ μολυσμοῦ κατὰ τὸ σῶμα, τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, ὅπως μεταδῇ τὴν ἰδίαν ἀντιστήσαν καὶ ἁγνότητα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους· διότι ἄλλως, ὡς λέγει ὁ Σωτὴρ, ὁ μὴ ἔχων τοὺς χαρακτῆρας αὐτοῦ εἶνε ἄλλος μωρὸν, ἀνίσχυρον, ἀποριπτόμενον καὶ καταπατούμενον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. (4) τοῦθ' ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαίνει παρ' ἡμῖν σήμερον.

(1) Παροιμ. 9. (2) Ματθ. 5. 18. (3) Δαὲθ. 18. (4) Αὐτόθι.

Οἱ ὁδηγοὶ τῆς Πίστεως εἶνε τὸ φῶς τοῦ κόσμου, τὸ φῶς τῶν ἡμετέρων ψυχῶν· ὅπως τὸ ἡλιακὸν φῶς μᾶς προφυλάττει ἀπὸ τοῦ σκότους, τὸς πτώσεις καὶ τὰ βράθρα, οὕτω πῶς καὶ οἱ ὁδηγοὶ καὶ κήρυκες τῆς Πίστεως εἶον νὰ μᾶς προφυλάττωσιν ἀπὸ τῶν ἡθικῶν βράθρων καὶ τοὺς ἡθικοὺς ἐλθέουσιν. Τὸ φῶς τὸ ἡλιακὸν δὲν φωτίζει μόνον ἀλλὰ καὶ θερμαίνει, ὅπερ καὶ τὸ σπουδαιότερον, διότι ἄνευ θερμότητος τὸ πᾶν καταστρέφεται, καὶ τὸ φῶς τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, οἱ Χριστιανοὶ κληρικοὶ καὶ διδάσκαλοι, εἶον νὰ μεταδίδωσιν ἐκτὸς τῶν γνώσεων, ἐκτὸς τοῦ φωτός τῆς διανοίας, καὶ τὸ θερμὸν φῶς τῆς καρδίας, τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν Σωτῆρα Πίστιν, τὴν δι' ἀγάπης ἐνεργουμένην.

Ἄλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ μεταδώσῃ τι, ἐάν δὲν τὸ ἔχει, ὅπως καὶ τὸ ξηροπῆγαδον δὲν δύναται νὰ μᾶς δώσῃ ὕδωρ· ἔρα οἱ ἀξιοῦντες νὰ ᾖ μαθητὴ τοῦ Κυρίου πρέπει νὰ εἶνε φῶς κατὰ τὸ «*Τίς εἶστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*», δὲν νὰ εἶνε ἔμπροσθεν τοῦ φωτός καὶ μετὰ τοῦ φωτός θερμότητος.

Ἄν δὲ προσποιηθῶσιν ὅτι εἶνε φῶς, ὅντες σκότος, οὐδὲν θὰ διαλάβωσι, διότι πᾶν ἄς ζητοῦσι φῶς ἐκ τοῦ σκότους τῶν, καθότι ἡ θέσις τῶν ὁμοιάζει πρὸς πόλιν, ἡ ὅποια κεῖται ἐπάνω εἰς ὅρος καὶ δὲν δύναται νὰ κρυβῇ· «*Ὁ δὲ δυνάται, λέγει ὁ Σωτὴρ, πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη*» (1) αὐτοὶ, οἱ προσεστώτες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, θεωροῦνται ὡς καιόμενοι λύχνοι τῆς κοινωνίας, οἱ ὅποιοι εἰν κρύπτονται ὑπὸ τὸν μόδιον (ὑπὸ τὸ σιτόμετρον), ἀλλὰ τίθενται ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ λάμπουσιν πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. (2) Τοῦτο ἐνεκα προτίθεται τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ὁ Σωτὴρ εἰς ἔργα ἁγία τῆς ὑψίστης αὐτῶν ἀποστολῆς διακρινόμενα παρὰ τῶν ἄλλων, ὡς διακρίνεται ἡ πόλις, ἡ ὅποια κεῖται εἰς τὸ ὄρος τοῦ ὅρους, καὶ ὅπως διακρίνεται τὸ φυσικὸν φῶς τοῦ λύχνου, ὅστις καίεται ἐπὶ τὴν λυχνίαν.

Δεόν δὲ ταῦτα νὰ γίνωνται ἐν πάσῃ ἀφελείᾳ καὶ ψυχικῇ καθαρότητι πρὸς διέξιν οὐχὶ ἡμῶν, ὡς αἱ δικαιοσύνη καὶ ἀγαθότητα εἶνε ὡς «*ῥίος*». Ἄλλα πρὸς διέξιν τοῦ οὐρανοῦ ἡμῶν Πατρός. «*Ὅτε, λέγει ὁ Σωτὴρ, λαμβάνω τὸ φῶς ἡμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ἡμῶν τὰ κατὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς*». (3)

Ἐχει μὲν καθήκον ἀπαρτίστην ἡ διδασκαλία Ἐκκλησίας νὰ διδάσκη δι' ἔργων καὶ λόγου τὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ ἀνάπτῃ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων τὸ φῶς τῆς θεωρίας καὶ τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι καθήκον νὰ διατηρῶσιν αὐτὸ καίμενον καὶ λάμπον ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν.

Ἐπίσης ἐκ τῶν λόγων τοῦ Σωτῆρος ἐμφανίζεται, ὅτι ἡ Κοινωνία πρέπει νὰ ζητῇ τὸ ἡθικὸν ἄλλο, ὅταν δὲν τὸ ἔχει, ἢ ὅταν ᾖ μωρὸν τὸ ὑπάρχον, δικαιούται δὲ νὰ ζητῇ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ μωροῦ διὰ ὑγιαίνοντος, διότι, φυσικῶς ἀπορριπτόμενον ὡς ἀχρήστου τοῦ μωροῦ ἄλλοις, ἡ Κοινωνία μένει ἀνάλατος καὶ σήπεται ἡθικῶς, ὡς βλέπομεν συμβῆναι καὶ ἐν τῇ ἐποχῇ μας.

(1) Αὐτόθι. (2) Αὐτόθι. (3) Αὐτόθι 18.

Οὐδέποτε, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί, γεύμεθα φεγγατοῦ ἄνευ ἡλτος, οὐδὲ στέργομεν ποτε εἰς τὸ αἰσθητὸν σκότος, ἀλλὰ πάντοτε προσκομῶμεν καὶ διὰ τὸ δύο· στέργομεν ὅμως νὰ ᾖμεν βίον ἄνευ ἡλτος, ἄνευ δηλονότι ζωῆς καὶ ἐμπράκτου θρησκευτικότητος καὶ ἄνευ ἡθικοῦ φωτός.

Ἄν διὰ μίαν εἰλικρινεὺς μετανοίας καὶ μίαν κτηνὴν ἐξομολογήσας ἐκκαθίζωμεν τὸν ἡθικὸν ὁργανισμόν μας, τότε ἡβόλομεν νοῆσαι ὅτι εἶμερ δὲν τὸ ἀνίστατον τοῦ ἀνάλατου φεγγατοῦ ἀπέναντι τοῦ κτηνώδους καὶ ἀηδεστάτου ἄνευ θρησκευτικῆς ζωῆς βίου.

ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΝΕ

ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΙΤΙΑ

Κατὰ μετάφρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ
(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 182)

Βλέπει τις ἐκ τῶν παραδειγμάτων τούτων τί ἐννοοῦμεν λέγοντες καθορισμὸν τοῦ παρόντος διὰ τοῦ μέλλοντος; θὰ ἐκλέξῃ τις ἐν ἐκάστῃ λειτουργίᾳ τὸ οὐσιώδες καὶ χαρακτηριστικὸν φαινόμενον τῆς λειτουργίας (π. χ. ἐν τῇ θρήσκῃ τῇ ἀφομοίωσιν, ἐν τῇ ἀναπνοῇ τῇ δξυγόνωσιν τοῦ αἵματος κτλ.) θὰ ἀρρίστη θεωρῶν τὸ φαινόμενον τοῦτο ὡς ἀπλοῦν ἐξαγόμενον τῶν ἰδιοτήτων τῆς ὁργανωμένης ὕλης· τοῦτο εἶνε τὸ ὅποιον καλοῦμεν τὸ μέλλον φαινόμενον. Ἡ δὲ σπουδαία τὰς συνθήκας τῆς παραγωγῆς τοῦ φαινομένου τούτου, θὰ εἴρη, ὅτι χρειάζονται διὰ τὸ νὰ τὸ παραγάγῃς ἀπαιρὸν πλῆθος συμπτωμάτων, καταληγούσων ὅλων ἀκριβῶς εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα· τοῦτο εἶνε τὸ ὅποιον καλοῦμεν συμφωνίαν τῶν φαινομένων μετὰ τοῦ μέλλοντος. Ἀλλὰ πῶς τόσας διαφορὰς αἰτίαι θὰ ἤρχοντο νὰ συμπίσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον, ἐν δὲν ὑπῆρχεν αἰτία τις, ἥτις διηθύνον αὐτὸς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο; Τοιαύτη εἶνε ἡ ἀκολουθία τῶν ἰδεῶν, ἐνεκα τῆς ὁποίας τὸ ἐξαγόμενον ἀποβαίνει σιόκος.

Ἐὰν ἡδυνάμεθα ἀφ' ἐνός νὰ φαντασθῶμεν συνδυασμὸν τινὰ ὁλικὸν καὶ πλῆρη, ἐκτελεστικῶς τοῦ τελικοῦ φαινομένου εἰς τὸ ὅποιον εἶνε προσηρμοσμένος, καὶ ἀφ' ἐτέρου τὸ φαινόμενον τοῦτο θεωρούμενον ὡς ἐξαγόμενον τοῦ συνδυασμοῦ. — ἐὰν μετὰ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου καὶ τούτου τοῦ ἐξαγομένου ὑπῆρχεν ἐν μεσοτόχῳ, ἐν χώρῳ, ἐν ὅρῳ, σιγισμῶν ἔστω, ἀλλ' ἀρκούντως καταφανὲς ἐν τούτοις, ὥστε οἱ δύο αὗτοι σχετικοὶ ὅροι νὰ ᾖ καθαῶς διακεκριμένοι ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ἡ συμφωνία τοῦ συνδυασμοῦ μετὰ τοῦ τελικοῦ φαινομένου θὰ ἐφάνετο ἐν μέρει πλέον θαυμαστῇ, καὶ θὰ ἐξέπληττε πλεονέκον τὴν φαντασίαν. Λαμβόν, τοῦτο συμβαίνει ἐν τῇ πραγματικότητι. Πράγματι, ἐν τῇ μυστηρίᾳ καὶ τῇ σκότει τῆς ἐπιστημῆς ἐνεργείας, εἰς τὰ σκοτεινὰ ἄδυτα τῆς μητρικῆς γαστρὸς διὰ τὰ ζωοτόκα, ἐν τῇ περικλύμματα τοῦ φῶς διὰ τὰ φωτόκα, σχηματίζεται, κατασκευάζεται διὰ τῆς συνεργασίας ἀπιστεύτου ἀριθμοῦ αἰτίων, ζωῶν μηχανῶν ἀπολύτως κεχωρισμένην τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐν συμφωνίᾳ μετ' αὐτοῦ, τῆς ὁποίας διὰ τὰ μέρη

ἀνταποκρίνονται εἰς συνθήκας τινὰς φυσικὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ τούτου κόσμου. Ὁ ἐξωτερικὸς φυσικὸς κόσμος, καὶ τὸ ἰσχυρὸν ἐργατήριον τοῦ ζωικοῦ ὄντος εἶνε κεχωρισμένα τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου διὰ καλυμμάτων ἀδιαπεράστων, καὶ ἐν τοῖς οἷς εἶνε συνδεδεμένα τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο δι' ἀπιστεύτου ἀρμονίας ἐκ τῶν προτέρων κιβωτοῦ. Ἐκτός, ὑπάρχει φυσικὴ ἐνεργεία καλουμένη φῶς. Ἐνδόν, κατασκευάζεται ὁπτικὴ μηχανὴ προσαρμολογμένη πρὸς τὸ φῶς. Ἐκτός, ὑπάρχει ἐνεργεία καλουμένη ἤχος· ἐντός, ἀκουστικὴ μηχανὴ προσαρμολογμένη πρὸς τὸν ἤχον. Ἐκτός, φυτὰ καὶ ζῷα· ἐντός, σκευὴ χημικὰ καὶ βιολογικὰ δι' ἀφομοίωσιν τούτων τῶν οὐσιῶν. Ἐκτός, περιβάλλον στερεόν, ὑγρὸν ἢ ἀερίδες· ἐντός, ἡρμοσμένα μέσα μεταστροφῆς εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὴν γῆν, ἢ εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐξ ἐνός τὸ τελικὸν φαινόμενον τὸ καλούμενον βίαις, ἀκοή, θρέψις, πτῆσις, βάδις, νῆξις κτλ., ἐξ ἄλλου οἱ ὁφθαλμοί, τὸ ὄτα, ὁ στόμαχος, αἱ πτέρυγες, τὰ νηκτικά περὶ τὰ κινητικὰ μέλη πάσης φύσεως. Βλέπομεν καθαῶς ἐν τοῖς παραδείγμασι τούτοις τοὺς δύο ὅρους τῆς σχέσεως· ἐξ ἐνός τὸ σύστημα, ἐξ ἄλλου τὸ τελικὸν φαινόμενον, εἰς τὸ ὅποιον καταλήγει. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ συστήματι καὶ ὁ συνδυασμός, ὡς εἰς τοὺς κρυστάλλους, θὰ ἐχρεώζετο ἀκρίβεια, ὡς εἴδομεν, εἰδικὴ τις αἰτία ἵνα ἐξηγήσῃ τὸ σύστημα τοῦτο καὶ ταύτην τὴν συναρμοσίαν· ἀλλ' ὑπάρχει τι πλέον ἐνταῦθα· ὑπάρχει ἡ συμφωνία ἐνός συστήματος μετὰ φαινομένου, τὸ ὅποιον εἶν θὰ παραχθῇ εἰ μὴ μετὰ μετὰ χρόνον καὶ ὑπὸ νέας συνθήκας, κατ' ἀκολουθίαν μίαν ἀνταπόκρισιν, ἥτις δὲν δύναται νὰ ᾖ τυχαία, καὶ ἥτις θὰ ᾖ ἀναγκασίως τοιαύτη, ἐάν τις δὲν ἀποδέχεται ὅτι τὸ τελικὸν καὶ μέλλον φαινόμενον εἶνε ἀκριβῶς ὁ δεσμός τοῦ συστήματος καὶ ἡ περίστασις, ἥτις διὰ τινος τρόπου οὐδέποτε προκαθίσταται τὸν συνδυασμόν.

Φαντάσθητε ἐργάτην τυφλόν, κεκρυμμένον εἰς ὑπόγειον καὶ ἐστερνωμένον πάσης ἐπιτηδεύτητος, ὅστις, μὴ ὑπὸ κινῶν εἰ μὴ εἰς τὴν ἀπλὴν ἀνάγκην τοῦ κινεῖν τὰς χεῖρας του καὶ τοὺς πόδας του, θὰ εἰρήσκειτο ὅτι εἶχε κατεργασθῇ, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ, κλειδὸν προσαρμολογμένον πρὸς τὸ μᾶλλον πολὺ πλοκὸν κλειθρὸν, τὸ ὅποιον ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ. Τοῦτο κάμνει ἡ φύσις ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ ζωικοῦ ὄντος.

Οὐδαμῶς ἡ προκατασκευα αὐτῇ ἀρμονίᾳ, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου εἰδείξαμεν, δὲν ἐκδηλοῦται μὲ τρόπον μᾶλλον ἐκπληκτικόν, ὅσον μετὰ τοῦ ὁφθαλμοῦ καὶ τοῦ φωτός. α' Ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ ὁργάνου τούτου, λέγει ὁ Trendelenburg, πρέπει τις νὰ παραδεχθῇ ὅτι τὸ φῶς ἐπεκράτησε τῆς ὕλης καὶ τὴν διεδόρωται, ἢ ὅτι αὐτὴ αὐτὴ ἡ ὕλη ἀπέβη κυρία τοῦ φωτός. Τοῦλάχιστον τοῦτο θὰ ᾖ ἐπόμενον νὰ ἐξαγάγῃ τις ἐκ τοῦ νόμου τῶν ποιητικῶν αἰτίων. Ἀλλ' οὕτως ἡ μία, οὕτως ἡ ἄλλη τῶν δύο τούτων ὑποθέσεων ἵσως χωρὶς φαντασίαν. Κῆμις ἀκτὶς φωτός δὲν πίπτει εἰς τὰ μυστηριώδη βῆθη τῆς μητρικῆς γαστρὸς, ὅπου ὁ ὁφθαλμὸς κατασκευάζεται. Ἀκόμη ὀλιγώτερον ἡ ἀδρανὴς ὕλη, ἥτις οὐδὲν εἶνε ἄνευ τῆς ἐνεργείας τοῦ φωτός, θὰ ἠδύνοτο νὰ ᾖ ἱκανὴ νὰ τὴν περιλάβῃ. Ἐν τούτοις τὸ φῶς καὶ ὁ ὁφθαλμὸς ἔχουσι γένει τὸ ἐν διὰ τὸ ἄλλο, καὶ ἐν τῇ θαύματι τοῦ ὁφθαλμοῦ συνίσταται ἡ συνείδησις περιβεβλημένη φῶς. Ἡ κινήσις αἰτία μετὰ τῆς ἀναγκῆς οὗτης ἐξελέγξας ἐξηγοῦσιν ἐνταῦθα δι' ὑπερβολῶν ὑψηλοτάτων. Ὁ σκοπὸς διατάσσει τὸ πᾶν, καὶ ἐπαγγυρεῖ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μερῶν, καὶ τῇ βοήθειᾳ τοῦ σκοποῦ ὁ ὁφθαλμὸς ἀποβαίνει ἐκ τῶν τῶν σώματος. (1)

(1) Trendelenburg, Logische Untersuchungen, t. II, IX, p. 4.

τε και λαλῶν, περιπεσόντων εἰς πειρασμούς και ἐν αὐτῇ τῇ αἰῶνι τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν κίμην νέων διακόνων και ἱεροσπουδαστῶν ἀδελφῶν προτιθέντων αὐτὴν ταῖς ἀντιρρίκτοις ψυχαῖς (καν. 45^α τῆς 5^{ης} οἰκ. συν.) οὐ Προσκαλὼν δὲ τοὺς Θεολόγους μὴ νὰ πραγματευθῶσι και τοῦτο τὸ ζήτημα, παραπέμπω αὐτοὺς εἰς τοὺς σχετικούς κανόνες οἰκουμενικῶν συνόδων και εἰς τὴν ἐρμηνείαν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ θιασκάου Ζωναρᾶ (Σύνταγ. θ. καν. τομ. 6^η σελ. 534) και τοῦ Νικοδήμου (Πηδάλ. σελ. 147).

Παρακαλῶ δὲ ἰδίᾳ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις πολυμαθὴ κληρικὸν ἵνα ἀναπτύξῃ και τὸ τῆς κουρᾶς τῶν κληρικῶν ζήτημα πρὸς μέγα ἡθικὸν συμφέρον τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν.

Σημείωσις. Ὁ Ζωναρᾶς ἐρμηνεύων τὸν 45^{ον} κανόνα τῆς 5^{ης} Οἰκουμ. περὶ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ διὰ τῆς ἐξῆς δικαίας ἀδημονίας. «Οἱ μὲν οὖν τῆς συνέδου ταύτης Πατέρες, τοὺς, ἅπερ εἰρήκασι ἀνω, ποιούντας, ἐπιτιμῶσι πατρικῶς, και ἀφορισμῶ ὑποβάλλουσιν· οἱ δὲ νῦν Πατέρες τοὺς τὰ ἀπρηθμηνμένα ποιῶντας περὶ τὴν κόμην τε και τὸν πάγονα, και ἐτι μᾶλλον ἀσχημονοῦντας, και οὕτως εἰσιόντας ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, οὐ μόνον ἀνεπιτιμήτους ἔωσι, ἀλλὰ και εὐλογοῦσι, και τῶν ἁγιασμάτων αὐτοῖς, μεταλαβεῖν αὐτῶν βουλευμένοι, βαβαὶ τῆς ἀτοπίας! μεταδιδόσκει· και ὁ κωλύων ταῦτα οὐδεὶς· οὐ πατριάρχης, οὐκ ἄλλοι ὀρχηροῖς, οὐ μοναχοί, εἰς ὡς πατράσι χροῦνται πνευματικοὶ οἱ οὕτως ἀσχημονοῦντες». Καὶ ταῦτα μὲν λέγει περὶ τῆς κόμης τῶν λαϊκῶν· τί δὲ ἤθελεν εἶπε οὗτος, ἐὰν ἐβλεπε τὴν κόμην τῶν νέων διακόνων τὴν ἐκτός μὲν τῆς ἐκκλησίας κεκρυμμένην και εἰς σιδήν (ἐπίστασιν σκανδαλιώδη ὡς ἐν λίαν στενῇ καμηλαυκίᾳ) μόνον περιωρισμένην, ἐντὸς δ' αὐτῆς και ἐν αὐτοῖς τοῖς αὐτοῖς ἐξηπλωμένην ἐπὶ τῶν ὤμων εἰς δέλεαρ μερίζον και σκανδαλωδέστατον; Πόσην ἡθικὴν θραῦσιν ἐμποιεῖ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις και ἐν ταῖς ἱερατικαῖς και θεολογικαῖς σχολαῖς ἡμῶν ἡ τῶν νέων διακόνων και τῶν ἱεροσπουδαστῶν κίμην, τοῦτο καλῶς γινώσκοντες ἡμεῖς πρὸ πάντων οἱ πνευματικοί.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 27 Ἰουνίου 1900.

Εἰς ἑβδομηκοντούτης πνευματικῆς.

ΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΗΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΓΕΡΗ

Ἀνχηνώσκοντες εἰς τοὺς «Θεσμούς» τῆς Λεβαδείας, τῆς 3ης Ἰουλίου τὰ ἐξῆς.

«Τὸ παρελθὸν Σύμβολον ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας ὁ ἀρχιμανητὴς κ. Πανάριτος Δουληγγέρης, ἀφοῦ τῇ προσκλήσει ἐγκρίτων πολιτῶν ἐπεστέφθη και τὴν πόλιν ἡμῶν, και παρέμεινεν ἐν αὐτῇ ἐπὶ τριήμερον πινύτας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διδόντας. Τὰ θέματα, ἐφ' ὧν ἡσχολήθη τόσον δεξιῶς και διὰ τοσοῦτων ἀκαταμαχῆτων και λογικῶν ἐπιχειρημάτων, ὑπῆσαν πανθομολογουμένως ὅσον διδακτικὰ τόσον και παρήγορα. Δὲν εἶνε ὑπερβολὴ ἂν εἰπωμεν ὅτι τοιαύτη διδασκαλία σπανίως ἡκούσθη ἐν τῇ πόλει ἡμῶν και σπανιότερον περὶ τῆς πόλεως τοσαύτη συρροὴ ἀνδρῶν γυναικῶν και παιδίων μετ' ἑλπίδος και συγκινήσεως ἀκροαμένων τὰ θεῖα παραγγέλματα τὰ ἐν τῇ προσκαίρῳ τούτῳ βίῳ ὡς και ἐν τῇ πέραν τοῦ τάφου αἰωνίᾳ εἰρήνῃ και τελειοποίησιν τῶν πνευματικῶν ἐνόντων τοῦ ἀνθρώπου ἐπαγγελλόμενα. Δύο πρὸ πάντων ἦσαν τὰ προέχοντα θέματα, περὶ ἃ ἡσχολήθη ὁ κ. Δουληγγέρης, ἡ ἀποχή πρῶτον ἀπὸ τῶν πλεονεκτικῶν διαθέσεων, τάσεων και ἐξέων, και δεύτερον ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν παθῶν ἐκείνων, τὰ ὅποια και σωματικῶς μεγάλως ζη-

μιῶσι και καταστρέφουσι τὸν ἄνθρωπον και ἐν τῇ ζωῇ τοῦτη και ἐν τῇ μετὰ ταῦτα.

Τὴν τελευταίαν ὁμιλίαν ὁμιλίαν πρὸς τοὺς κατοίκους ὁ κ. Δουληγγέρης ἡύχθη, ἵνα εἰ λίγαι αὐτοῦ καρποφορήσωσι ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας και ἵνα λόβῃ ὀφειρμένην ἐξ εὐχαρίστων πληροφριῶν νὰ ἐπισκεφθῇ και πάλιν τὴν πόλιν ἡμῶν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀνυψώσεως τῆς ἡμετέρας κοινωνίας εἰς τὴν ἀληθὴ ἀποστολὴν τῆς. Διερμηνεύοντες τὴν ἄκραν ἣν ἡσθάνθη ἡ πόλις ἡμῶν εὐχαρίστησιν ἀπὸ τῶν λαμπρῶν τοῦ κ. Δουληγγέρη ὁμιλιῶν προσφέρομεν αὐτῇ τὴν βραδείαν αὐτῆς εὐγνωμοσύνην.

Ἡ αὐτὴ ἑφημερίς ἐν τῇ αὐτῇ φύλλῳ ἀναγράφει μεταξὺ ἄλλων και ταῦτα.

«Πάντες ἀνοικτῇ τῇ στόματι, μετὰ κατανύξεως και ἡδονῆς ἐρρόφωσι τὰ πνευματικὰ ἐκεῖνα λόγια, ἅτινα ἐπέδρων ἐτι περισσύτερον, καθόσον εὐλήπτως ἐδιδόσκοντο ὑπὸ τοῦ μοναχικοῦ τούτου ἱεροκλήρουκός μας. Ἐνίμζον ὅτι πρῶτῃν ἥδε φράσιν ἤκουον τοὺς ἱερούς τοῦτους λόγους· και αὐτοὶ δὲ οἱ ἐπιστήμονες και οἱ λοιποὶ ἐγγράμματοι, καίτοι ἄλλοτε εἶχον διδάχθῃ τοῦτους ἐν τοῖς σχολαῖς, οὐχ ἤττον, παρασυρθέντες και οὕτοι ὑπὸ τῆς δίνης τοῦ ἄνω χειμάρρου, εἶχον τελείως λησμονήσῃ αὐτοὺς και ἐφάνοντο ὡς νὰ ἤκουον ἐντελῶς νέα πράγματα, ἄγνωστα αὐτοῖς».

Διὰ τοὺς Ναοὺς και τὸν Κλήρον

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΗΛΙΑ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Ἑρμοῦ, ἀριθ. 171.

Κατασκευάζονται και πωλοῦνται παρ' αὐτῷ Μίτρη, Ἐπιγονάτια, ὑπομάνικα, περιζώνια, πόλοι, σταυροί, γαλόνια διάφορα, ἐγκόλπια, στοφές, πατερίτσες, δικηροστίκηρα, εἶδη τῶν ἱερῶν ναῶν, ἐπιτάφιοι κινητοί, σημάδια ναῶν, και ἐν γένει πᾶν χρῆσιμον εἰς τὰ τὸν Κλήρον και τοὺς Ναοὺς. Ἐργασία τελεία και καλλιτεχνικωτάτη, τιμὰ δὲ λίαν συμφέρουσα.

Τὰ ἄνω εἶδη ἀποστέλλονται ὑπὸ τοῦ καταστήματος και εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἅμα ὡς ζητηθῶσιν ἀπ' εὐθείας. Τὸ κατάστημα παρέχει τὰ εἶδη αὐτοῦ με πολλὰς εὐκολίας ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 16 Ἰουλίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. Ε'. 14—29

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Τίτ. Ι'. 8—15

Κυριακὴ 23 Ἰουλίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ΙΔ'. 14—22

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ΙΙ'. 1—14

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

Εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον

Ὡρ. 8—9 μ. μ.

Κυριακὴ 16 Ἰουλίου Μιχ. Ι. Γαλανός

Ἐν Πειραιεὶ

Ἐν τῇ Ζ αὐγείῳ Ὁρφανοτροφείῳ

Ὡρ. 5—6 μ. μ.

Κυριακὴ 16 Ἰουλίου Γ. Μακρὴς

Τυπογραφεῖον Ἀριστομένους Ζ. Διαληνδά